

шої діяльності, планами і бажаннями. Проте постає наступне запитання: яким чином цього досягти і якими мають бути конкретні кроки на цьому шляху. Багато чого ми можемо і мусимо зробити самі. Багато в чому подальша доля бібліотеки залежить від того, наскільки активними, зацікавленими і спроможними будуть усі її читачі, оскільки це НАША З ВАМИ бібліотека. 2009 р. вона, як і весь Інститут, відзначатиме своє 90-річчя. І все її теперішнє надбання — це результат спільної роботи значної кількості причетних до неї людей, зокрема, двох колишніх

завідувачів бібліотеки з понад 30-річним стажем: Є.О. Дзбановського та К.С. Корнієнко.

Тож щиро запрошуємо всіх до співпраці. Усі зауваження, пропозиції, побажання, будь-які форми допомоги, запропоновані заходи тощо будуть сприйняті, обговорені та враховані. З цією метою створено Благодійний фонд сприяння розвитку бубліотечної та архівної справи імені Федора Вовка (ел. адреса: bibliarch@mail.ru) Дійсно якісні зміни можливі лише за умови Вашого активного втручання, шановні читачі.

Богза Н.Ф. Информационные ресурсы современной библиотеки: от накопления к развитию и эффективному использованию // Библиотеки и ассоциации в меняющемся мире: новые технологии и новые формы сотрудничества: Труды 9-й международной конференции «Крым-2002». — М., 2002. — С. 754—758.

Гядов В.А. Социологическое исследование. — Самара, 1995.

Одержано 18.11.2008

До 70-річчя ОКСАНИ ОМЕЛЯНІВНИ ФРАНКО

---

11 квітня 2009 р. доктору історичних наук, професору Львівського національного університету Оксані Омелянівні Франко виповнилося 70 років.

Народилася О.О. Франко в м. Калуші на Івано-Франківщині в родині брата Івана Франка — Онуфрія, себто є внучатою племінницею Великого Каменяря. У 1955 р. закінчила Калуську середню школу № 1, а в 1960 р. — історичний факультет Львівського державного університету. З 1960 по 1968 рік проживала в Санкт-Петербурзі (тоді Ленінграді), де працювала науковцем у центральних державних архівах, далі понад два десятиліття мешкала у Києві. В ті роки (1968—1975) Оксана Франко — старший науковий співробітник та завідувач відділу Центрального державного історичного архіву в Києві.

П'ятнадцять років життя (1975—1990) Оксана Омелянівна присвятила українській археології, працюючи завідувачем Наукового архіву Інституту археології в Києві, періодично виїжджала в археологічні експедиції, щоб «відчути смак» справжнього польового дослідження. Науковий

архів Інституту археології є одним з найбільших академічних архівів України і нараховує понад 200 тис. одиниць зберігання за XVIII—XXI ст. Щорічно, у часи роботи в архіві О.О. Франко, до архіву надходили 180—200 звітів не тільки українських археологів, а й союзних та іноземних вчених, які проводили археологічні розкопки на теренах України. Їх описували, систематизували, на них складали картотеку для введення інформації в обіг. Саме з архіву розпочалась комп'ютеризація в інституті. Особливо бережно О.О. Франко ставилась до особових архівів і всіляко сприяла їх збору, опрацюванню і публікації матеріалів. Під її керівництвом опрацьовано особові архіви Л.М. Славина, Л.Д. Дмитрова, В.П. Петрова, Музею старожитностей при Київському університеті та багато інших. Як спеціаліст в галузі археологічного джерелознавства та історії науки Оксана Франко написала понад 20 оглядів архівної спадщини видатних археологів України, серед яких: Федір Вовк, Данило Щербаківський, Вікентій Хвойка, Сергій Гамченко, Володимир Грінченко, Микола Мака-

ренко, Дмитро Яворницький. Ці джерелознавчі статті ще чекають публікації. В них висвітлено і відомі, і маловідомі дослідження вчених. Оксана Омелянівна вперше на початку «перебудови» назвала імена та надрукувала матеріали репресованих та заборонених у 30—40-і роки вчених—археологів: Миколи Макаренка, Петра Курінного, Євгенії Козловської, Вадима Щербаківського, Ф.А. Козубовського, кілька разів виступала на засіданнях Вченої ради з доповідями про їхні дослідження. Додаткові матеріали про українських археологів О.О. Франко виявила в рукописних відділах бібліотек та архівосховищах Петербурга, Москви, Одеси, Львова, Кракова, Праги, Парижа. Разом із основними вони допомагають визначити місце і внесок кожного з цих археологів у розвиток української археологічної науки. Особливо припав «до душі» дослідниці особовий архів Федора Вовка, аналіз документів якого став фундаментом її докторської дисертації «Наукова і суспільно-політична діяльність Федора Вовка» (2000 р.). Чотири підрозділи праці присвячені розкопкам Мізинської палеолітичної стоянки, діяльності Ф. Вовка у сфері оцінки і популяризації досягнень української археологічної науки у світі, заснування наукової палеоетнологічної школи в Петербурзі тощо.

Оксана Омелянівна довгі роки активно займалась громадською та профспівковою роботою. Вона організувала зустрічі археологів з хором «Гомін» Леопольда Ященка в Михайлівській церкві Видубицького монастиря, бандуристом Миколою Литвином, де вперше познайомились автор твору «Яничари» археолог Борис Мозолевський і автор музики та виконавець пісні Микола Литвин. Відбувалися зустрічі з артистами Богданом Бенюком, Наталією Сумською, Анатолієм Хостікоєвим та ін. Ювілярка організувала екскурсії в Середню Азію, на Кавказ, до Литви, Одеси, «Золотим кільцем», на Закарпаття та в інші місця. О.О. Франко підготувала та провела наукову конференцію «Тарас Шевченко і археологія», виставки наукових та художніх праць, вечори, вікторини тощо.

З 1991 р. О.О. Франко — доцент кафедри історії та етнографії України Львівського національного університету імені Івана Франка. Після реорганізації кафедри у 1995 р. було створено окрему кафедру етнології, де Оксана Франко працює й понині, викладаючи загальну та українську етнологію, історію етнографічної науки, етнографію національних меншин України, народознавство, спецкурси «Наукова спадщина

на Федора Вовка», «Наукова спадщина Вадима Щербаківського», «Українська діаспора» та інші. 1995 року вона перебувала на стажуванні в Європейському центрі Наукового Товариства Т. Шевченка в Парижі (Сарсель). У 2000 р. захистила докторську дисертацію, з 2004 р. працює на посаді професора.

О.О. Франко автор понад 150 досліджень, серед яких «Кирило-Мефодіївське товариство» (у 3-х томах, К., 1990; у співавторстві), «Щоденник О.Ф. Кістяківського» (у 2-х томах, К., 1994; 1995; у співавторстві), «Федір Вовк» (Нью-Йорк, 1997), «Листування Федора Вовка з Володимиром Гнатюком» (Львів; К., 2001, у співавторстві). У 2001 р. у видавництві Європейського університету (м. Київ) побачила світ її книга «Федір Вовк — вчений і громадський діяч» (за темою докторської дисертації). Вона є одним з упорядників додаткових 51—53 томів до видання «І. Франко. Зібрання творів у 50-ти томах» (К., 2008). Публікувалась у США, Англії, Франції, Росії, Польщі, Чехії. Працює над спадщиною І. Франка, Ф. Вовка, В. Гнатюка, В. Щербаківського та ін.

Оксана Франко — громадський діяч, ініціатор і одна з організаторів Музею Івана Франка в Калуші (1992), для якого віддала власний будинок. У 1997 р. за значний внесок у становлення української державності та видатні особисті заслуги в розбудові міста їй присвоєно звання почесного громадянина м. Калуш. 1996 року як одна з п'яти авторів серії праць «Українське національне відродження в документах та мемуарах» допущена до конкурсу на здобуття Державної премії в галузі науки і техніки за 1996 рік. У 1998 р. видано «Щоденник О.Ф. Кістяківського», удостоєний премії ім. М. Грушевського НАН України, в якому О. Франко була упорядником обох томів. Серед інших її нагород медаль Президії Верховної Ради УРСР «В пам'ять 1500-річчя Києва» (1983), відзнака «Незалежності України — 10 років» (2001), Почесна грамота Головного управління туризму і культури Івано-Франківської облдержадміністрації (2007).

Публікації про діяльність ювілярки можна знайти у наступних виданнях: «Жінки України. Біографічний енциклопедичний словник» (К., 2001); «Новини з Академії. Українська Вільна Академія наук у США» (Нью-Йорк, 1997, № 21); Р. Горак «Рід Якова» (Львів, 2001); Арсенич П. «Прикарпаття в житті Камеляра» (Івано-Франківськ, 1996); «Калушина в іменах» (Дрогобич, 1999); М. Когут «Калушина: люди і долі. Біографічний довідник» (Ка-

луш, 2006, с. 212—213); «Історичний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка (1940—2000)» (Львів, 2000, с. 166); «Мала енциклопедія народознавства» (Львів, 2008) та ін.

Список праць О.О. Франко, пов'язаних з археологією

- 50 лет Института археологии АН УССР. — К., 1984.
Академік АН УРСР П.П. Єфименко (До 100-річчя з дня народження) // УІЖ. — 1984. — № 11 (284). — С. 143—145.
Фонд М.Я. Рудинського в Науковому архіві Інституту археології АН УРСР // Обласна науково-практична конференція, присвячена 100-річчю від дня народження М.Я. Рудинського: доповіді і повідомлення (26—28 березня 1987). — Полтава, 1987. — С. 26—28.
Археологічні дослідження Ф.К. Вовка (Волкова) // Матеріали і дослідження Миколаївської науково-практичної конференції. — Миколаїв, 1989. — С. 9—10.
Исследования на Полтавщине (по материалам личных фондов В.В. Хвойки и Ф.К. Вовка (Волкова) // Охрана и исследования памятников археологии Полтавщины. — Полтава, 1989. — С. 118—121 (співавтор Ж. Кононенко).
В.В. Хвойка й черняхівська культура (до 140-річчя від дня народження) // Охорона і дослідження пам'яток археології Полтавщини. — Полтава, 1990. — С. 35—38.
Федор Кондратьевич Вовк (Волков). Биографический очерк // СЭ. — 1990. — № 1. — С. 86—95 (співавтор А.Д. Франко).
Огляд фонду «Музей старожитностей при Київському університетісв.Володимира» (науковий архів Інституту археології АН УРСР) // Археологія. — 1991. — 1. — С. 145—147.

- В.М. Щербаківський — дослідник Полтавщини (за архівними матеріалами) // Археологічний збірник Полтавського краєзнавчого музею. — Полтава, 1992. — Вип. 2 — С. 155—158.
Археологічні дослідження Федора Кіндратовича Вовка // Археологія. — 1992. — № 2. — С. 122—119.
Український археолог М.В. Сибилев // Матеріали научної конференції Інститута археології. — Ленінград, 1992. — С. 17—20.
Ukrainski etnograf, archeolog, antropolog F.K. Wovk // Prace etnograficzne. — 1992. — Z. 30. — S. 119—131 (співавтор В.І. Наулко).
Международные научные связи Ф.К. Вовка (Волкова) // Традиции отечественной палеоэтнологии: Международная конф., посвященная 150-летию со дня рождения Волкова (Вовка) (15—16 апр. 1997). — СПб, 1997. — С. 19—21 (співавтор А.Д. Франко).
Іван Франко і Володимир Антонович // Іван Франко. Письменник. Мислитель. Громадянин. — Львів, 1998. — С. 834—839.
Наукова та суспільно-політична діяльність Вадима Щербаківського // Український вільний університет у Празі (1921—1996). — Слов'янська бібліотека. — Прага, 1998. — С. 45—55.
Федір Вовк. Українська Вільна Академія наук у США. Джерела до новітньої історії України. — Нью-Йорк, 1997. — Т. 4.
Федір Вовк — вчений і громадський діяч. — К., 2000.
Празький архів Вадима Щербаківського // 100 років Державному музею українського народного декоративного мистецтва. — К., 2002. — С. 43—52.
Наукова діяльність Федора Вовка // УІЖ. — 2006. — № 3. — С. 42—56.
Доля наукового архіву Вадима Щербаківського // Визвольний шлях. — Лондон; К., 2006. — Кн. 4 (697). — С. 116—125.
Міжнародні наукові зв'язки Федора Вовка: погляд через століття // Етнічна культура українців. — Львів, 2006. — С. 30—37.

До 70-річчя АНАТОЛІЯ ДМИТРОВИЧА ПРЯХІНА

Визначний російський археолог і наш добрий друг Анатолій Дмитрович Пряхін відзначає свій черговий ювілей сповнений сил та енергії, якій можуть позаздрити чимало значно молодших колег. Лише цього року він вже встиг виступити опонентом на захисті Р.О. Литвиненка в Києві та взяти участь у презентації книги «Археологічне надбання С.О. Локтюшева» в Луганську. Він належить до того не надто чис-

ленного кола науковців, які роблять нашу науку і водночас пишуть її історію.

Майбутній професор народився 23 серпня 1939 р. в м. Єлець Липецької обл. РСФСР. 1957 р. він стає студентом Воронежського державного університету (ВДУ), щоб уже ніколи не залишати його стін. Етапи наукового шляху, багатогранна викладацька та науково-організаційна діяльність А.Д. Пряхіна вже ви-